

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Број: ГЖ-3564/10
Дана 12. маја 2011. године
К р а г у ј е в а ц

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија: Јасмине Симовић, председника већа, Весне Цветковић и Живанке Божић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца-противтуженог М. П. из К., чији је пуномоћник Б. М., адвокат из К., против туженог-противтужиоца Д. М. из К., чији је пуномоћник З. П., адвокат из К., ради дуга и по противтужби туженог-противтужиоца Д. М. из К., против тужиоца-противтуженог М. П. из К., ради накнаде штете, вредност предмета спора по тужби 20.777.000,00 динара, а по противтужби 24.000.000,00 динара, одлучујући о жалби туженог-противтужиоца, изјављеној против делимичне пресуде Вишег суда у Краљеву 1ПЗ 4/10 од 22.02.2010. године, у седници већа одржаној 12. маја 2011. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог-противтужиоца Д. М. из К. и **ПОТВРЂУЈЕ** делимична пресуда Вишег суда у Краљеву 1ПЗ 4/10 од 22.02.2010. године у ставу првом изреке.

Образложење

Ставом првим изреке побијане делимичне пресуде, усвојен је тужбени захтев тужиоца М. П. из К. и обавезан тужени Д. М. из К., да тужиоцу на име дуга исплати износ од 263.000,00 ЕУРА-а у динарској противвредности на дан исплате, са каматом у висини есконтне стопе коју одређује Европска Централна банка, која се има рачунати на

наведени износ почев од 29.10.2007. године, до исплате, у динарској противвредности на дан исплате, а све у року од 15 дана од пријема пресуде.

Ставом другим изреке одбијен је део тужбеног захтева тужиоца да му тужени на износ досуђен у ставу првом изреке, исплати износ који представља разлику између камате коју одређује Европска Централна банка и законске затезне камате, као и да му исплати камату у висини есконтне стопе коју одређује Европска Централна банка за период од 20.07.2006. године до 29.10.2007. године.

Против наведене делимичне пресуде тужени-противтужилац је благовремено, преко пуномоћника, изјавио жалбу, не наводећи у ком делу пресуду побија, али се из садржине жалбених навода закључује да исту побија у ставу првом изреке, обзиром да у том делу није успео у спору и то из свих законом дозвољених разлога.

Тужилац-противтужени је преко пуномоћника, доставио одговор на жалбу.

Испитујући правилност побијане делимичне пресуде, на основу члана 372. ЗПП, Апелациони суд је утврдио:

Жалба није основана.

Побијана пресуда није донета ни уз једну битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачке 1, 2, 5, 7. и 9. ЗПП, које Апелациони суд испитује по службеној дужности.

Жалбени наводи да првостепени суд није могао донети делимичну пресуду обзиром да је тужени-противтужилац поднеском од 08.04.2008.године поднео компензациону противтужбу у циљу пребијања потраживања, чиме се посредно указује на битну повреду поступка из члана 361. став 1. у вези са чланом 334. ЗПП, оцењени су као неосновани.

Ово из разлога што се противтужба туженог не може сматрати компензационом противтужбом, јер тужени-противтужилац није истакао уредан приговор ради пребијања свог потраживања из противтужбе са потраживањем тужиоца из тужбе, како је то прописано одредбама члана 336. и 337. Закона о облигационим односима.

Према члану 336. Закона о облигационим односима, дужник може пребити потраживање које има према повериоцу са оним што овај потражује од њега, ако оба потраживања гласе на новац или друге заменљиве ствари истог рода и исте каквоће и ако су оба доспела.

Члан 337. Закона о облигационим односима, прописују да пребијање не настаје чим се стекну услови за то, него је потребно да једна страна изјави другој да врши пребијање, а после изјаве о пребијању сматра се да је пребијање настало оног часа када су се стекли услови за то.

Одредбе наведених чланова упућују на закључак да је потребан услов да би се извршила компензација, поред свих других законских услова прописаних у члану 336. Закона о облигационим односима, да постоји и **компензациона изјава**, сходно члану 337. став 1. Закона о облигационим односима. Ова изјава мора бити опредељена у смислу изричите изјаве, са изричитим наводом о висини потраживања, односно изјава којом једна страна изјављује другој да врши пребијање у тачно одређеном износу и по правилу подразумева да се основ и висина тужбеног захтева прихватају до висине истакнутог приговора пребијања. Таква изјава дата у парници **има значење парничне радње** и може довести до судске компензације.

Код судске компензације (за разлику од законске и уговорне компензације) **пребијање потраживања врши суд својом одлуком**, односно потраживања престају у тренутку доношења судске одлуке. Уколико суд утврди основаност потраживања странака из тужбе и из противтужбе, у целисти или делимично, овлашћен је да изврши међусобно пребијање тих потраживања до висине изјаве о пребијању и то врши својом одлуком, с тим што за разлику од компензационог приговора који се може истаћи само до висине тужбеног захтева, компензациона противтужба јесте самостална тужба, па и њен износ може премашити висину тужбеног захтева.

Тужилац-противтужени је у конкретном случају тужбом тражио исплату дуга од стране туженог-противтужиоца у опредељеном износу, са припадајућом каматом, који је настао неизвршењем уговорне обавезе од стране туженог-противтужиоца из Уговора о преузимању права и обавеза од 20.07.2006.године. Тужени-противтужилац је поднео противтужбу и истакао противтужбени захтев, којим је тражио да му тужилац-противтужени исплати опредељени новчани износ на име накнаде материјалне штете, коју је претрпео због тога што је уложио своја новчана средства ради измирења обавеза у предузећу које је преузео, а за коју наводи да је проузрокована лажним приказивањем бруто биланса тог предузећа од стране тужиоца-противтуженог. Из списка предмета произилази да је у току целог поступка, тужени-противтужилац оспоравао и основ и висину тужбеног захтева тужиоца-противтуженог у целисти, па и у поднеску од 08.04.2008.године, на који се позива у жалби, предложио је да се тужбени захтев тужиоца одбије као неоснован, а противтужбени захтев усвоји у целисти. Свој тужбени захтев у овом поднеску тужени-противтужилац је определио тако што је сам извршио пребијање, према свом обрачуну међусобних дуговања и потраживања и за тај износ за који сматра да према том обрачуну дугује тужиоцу, умањено свој тужбени захтев. Овај поднесак не садржи компензациону изјаву како то прописује члан 377. Закона о облигационим односима, јер тужени-противтужилац није изричито изјавио да одређени износ тужиочевог потраживања (без обзира на вредност преузете фирме коју

оспорава) чини неспорним и истовремено изјавио да за тај неспорни износ врши пребијање са својим потраживањем према тужиоцу-противтуженом, јер је компензациони приговор изричита и безусловна изјава странке да врши пребијање за одређени износ тужиочевог потраживања **који се признаје**. Тужени-противтужилац је у овом поднеску најпре оспорио у целости тужбени захтев тужиоца-противтуженог, затим навео да по његовом мишљењу вредност преузете фирме објективно не прелази износ од 200.000 ЕУРА, па пошто тврди да је тужиоцу већ исплатио 150.000 ЕУРА (што тужилац оспорава) навео је, „... те је обавеза туженог да по овом основу дугује тужиоцу износ од 50.000 ЕУРА (до стварне вредности фирме од 200.000 ЕУРА у динарској противвредности), а што износи 4. милиона динара, али како је тужени уложио за опоравак фирме и доспеле а неизмирене прикривене обавезе својих 16 милиона динара, то када се пребије овај износ са дугом од (50.000 еура) или 4. милиона динара, тужилац дугује туженом 12.000.000 динара...“ Тужени-противтужилац је затим навео да предлаже да суд пошто изврши пребијање међусобних дуговања и потраживања (али без изричите изјаве да врши пребијање и у ком износу) донесе пресуду којом ће обавезати тужиоца-противтуженог да му исплати износ од 12.000.000,00 динара, са законском затезном каматом на овај износ почев од 01.08.2006.године, па све до исплате.

У конкретној ситуацији када тужени-противтужилац оспорава тужбени захтев тужиоца-противтуженог у целости, са предлогом да суд тужиочев захтев одбије као неоснован и када нема изричите компензационе изјаве, не може се извршити пребијање у смислу члана 336. Закона о облигационим односима, па се противтужба туженог не може сматрати компензационом противтужбом, јер нису испуњени услови за пребијање.

Имајући у виду наведено, правилно је првостепени суд закључио да је у овом спору за коначну одлуку сазрео само тужбени захтев тужиоца-противтуженог и да нема сметњи да се донесе делимична пресуда, па је правилно применио одредбу члана 334. став 2.ЗПП доносећи делимичну пресуду.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда, које се конкретно ни једним жалбеним наводом не оспорава, тужилац-противтужени је са још два лица, купио предузеће "Ш." из В. Б., али је по исплати друге рате цене Агенцији за приватизацију, а пошто је вођен судски спор, тужилац постао једини власник тог предузећа. По доспелости треће рате, тужилац није могао да обезбеди довољно средстава за исплату Агенцији за приватизацију и тада су започети преговори између њега и туженог-противтужиоца у вези продаје тог предузећа. Пошто је постигнут договор о продаји предузећа, странке су закључиле најпре Уговор о преузимању права и обавеза 20.07.2006.године. У члану 1. тог Уговора констатовано је да је тужилац-противтужени као уступилац, закључио са Агенцијом за приватизацију Уговор о купопродаји 70% друштвеног капитала, методом јавне аукције субјекта приватизације ДП`Ш.` из В. Б., који је оверен пред Првим Општинским судом у Београду под бројем Ов.2654/04, за купопродајну цену од 96.000.000,00 динара, коју је требало да исплати у шест једнаких годишњих рата. Такође је констатовано да је уступилац дана 17.06.2005.године, закључио Анекс уговора са Агенцијом, а након раскида Уговора о конзорцијуму, тј. као

тада једини купац, да је уступилац исплатио прву и другу рату купопродајне цене и да је извршио обавезу инвестирања у субјект приватизације према Уговору у износу од 1.738.000,00 динара. Чланом 2. Уговора о преузимању права и обавеза закљученог 20.07.2006.године, предвиђено је да уступилац уступа пријемнику-овде туженом-противтужиоцу, Уговор о продаји друштвеног капитала из члана 1. Уговора, са свим правима и обавезама које уступилац има, а пријемник преузима Уговор и ступа у његово испуњење на дан закључења овог Уговора. Чланом 3. је предвиђено да се пријемник обавезује да уступиоцу исплати 300.000,00 еура у динарској противвредности на дан исплате по средњем курсу НБС и то износ од 150.000,00 еура на дан овере Уговора, а износ од 150.000,00 еура на начин који ће бити регулисан Анексом Уговора. У члану 4 овог Уговора наведено је да је уступилац дужан да пријемнику преда сву документацију везану за реализацију Уговора о купопродаји друштвеног капитала наведеног у члану 1. Уговора, а пријемник да прибави сагласност повериоца (Агенције за приватизацију РС) за промену дужника. Уступилац се обавезао да након овере Уговора и прибављања сагласности Агенције, изврши комплетну примопредају субјекта приватизације у виду записника. Овај Уговор није оверен у суду, а између странака је затим закључен Уговор о уступању уговора о продаји друштвеног капитала који је оверен у Првом Општинском суду у Београду дана 26.07.2006.године под бројем 12035/06, а све уз сагласност Агенције за приватизацију РС. Утврђено је да је тужени-противтужилац своје обавезе према Агенцији за приватизацију из Уговора о преузимању права и обавеза, испунио али да није у целости испунио обавезе из тог Уговора према тужиоцу-противтуженом у погледу исплате уговорене цене. Првостепени суд је даље утврдио да је уговорена цена износила 300.000,00 еура, да је од овог износа тужени –противтужилац исплатио тужиоцу-противтуженом износ од 37.000,00 еура, те је остао неисплаћени део цене у износу од 263.000,00 динара у динарској противвредности. Из списка предмета и изјаве туженог-противтужиоца произилази да је тужени-противтужилац фактички ушао у фирму 01.08.2006.године и да је ово предузеће касније продао трећем лицу.

На овако утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд применио материјално право, одредбе члана 124, 277. и 324. став 2. Закона о облигационим односима, када је усвојио тужбени захтев тужиоца као у ставу првом изреке побијане делимичне пресуде, о чему је дао разлоге које прихвата и овај Суд.

Како се ни једним жалбеним наводом туженог-противтужиоца не доводи у сумњу правилност побијане одлуке, како у погледу утврђеног чињеничног стања тако и у погледу примене материјалног права, сви су оцењени као неосновани, па и наводи да је првостепени суд учинио битну повреду поступка из члана 354. став 1. у вези са чланом 329. ЗПП, јер се члан 354. ЗПП односи на одредбе ЗПП које ће се сходно примењивати на решење, док се члан 329. ЗПП односи на медијацију (очигледном грешком позивање на одредбе старог ЗПП).

Из изнетих разлога, Апелациони суд је на основу члана 375. ЗПП, одлучио као у изреци.

ГЖ-3564/10
Председник већа-судија
Јасмина Симовић